

עפ"ג 41389/07/19 - רחמים כהן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ג 41389-07-19

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד

כב' השופטת שירלי רנר

כב' השופטת חגית מאק-קלמנוביץ

רחמים כהן
ע"י ב"כ עו"ד עודד הכהן

המערער

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד
המשיבה

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט שמואל הרבסט) מיום 5.6.19 בת"פ

16984-06-17.

כללי

1. המערער הורשע על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירות לפי חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 ולפי פקודת מס הכנסה [נוסח חדש]. המערער נדון לעשרה חודשי מאסר בפועל, שלושה חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 50,000 ₪. הערעור מופנה כנגד חומרת העונש.

2. ואלה המעשים: לפי האישום הראשון, במהלך השנים 2008-2010 ביצע המערער עבודות בניה של 15 מרפסות ללקוחות שונים בירושלים, עבורן שולמה לו תמורה מצטברת בסך 483,750 ₪, בגינה לא דיווח לרשויות המס - הן למס

עמוד 1

הכנסה והן למע"מ. לפי האישום השני, בשנים 2012-2013, עת היתה הנאשמת 2 חברה שעיסוקה בהתקנת מעליות ובקבלנות בנין, המערער שימש כמנהלה בתקופה זו והיא היתה בבעלות בנו של המערער - דיווח המערער באופן חלקי על הכנסותיה של נאשמת 2, תוך שהוא מעלים מרשויות המס הכנסות בסך כולל של 810,432 ₪.

טענות הצדדים

3. ב"כ המערער עותר להקלת עונשו של המערער, כך שיוטלו עליו שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס נמוך משמעותית מזה שהושת עליו. זאת, מהטעמים הבאים: יש לתת משקל של ממש לנסיבותיו הכלכליות הקשות של המערער ולחוסר יכולתו להסיר את המחדל, במיוחד נוכח גילו המתקדם וחוסר יכולתו לעבוד; יש לתת משקל של ממש גם לגילו של המערער ולמצבו הרפואי שיוצע אם ישלח למאסר בפועל; כיום לא קיים כל סיכון להישנות העבירות, נוכח העדר יכולתו של המערער לעבוד; האחרונה בעבירות שביצע המערער נעברה לפני 7 שנים והמערער לא הפיק רווח של ממש כתוצאה מביצוע העבירות; עסקיו של המערער קרסו והוא נקלע לפשיטת רגל ונותק מבני משפחתו; המערער הודה במיוחס לו עוד בשלב החקירה, הוא שיתף פעולה עם המשטרה ותרם לחיסכון משמעותי בזמן שיפוטי. עוד נטען כי מתחם הענישה הראוי מתחיל במאסר לריצוי בעבודות שירות ולא כפי שקבע בית משפט קמא. העונש שהושת על המערער לא ישיג הרתעה כלשהי אצל המערער, שכאמור, איבד שנים קודם להגשת כתב האישום כל יכולת כלכלית ועסקית וממילא כל יכולת לבצע עבירות מס. עצם הגשת כתב האישום נגדו הביאה להרתעתו ויש להסתפק בכך. הודגש כי יש לתת משקל כפול לצורך לחרוג ממתחם הענישה. הטעות של בית משפט קמא הנה שלא ניתן משקל מספיק לנסיבות האישיות. זהו המקרה המתאים לחריגה, שכן הנסיבות האישיות חריגות: לא ניתן משקל מספיק לבעית הסכרת, בעית הגב ובעיית הבדידות. באה הפנייה למשנה א' ממסכת ברכות (שעיקרה גזירת הדין על פי מידת הרחמים). נטען כי מקרה זה הוא המקרה שמידת הרחמים צריכה לגבור. המערער אינו מסוגל, בשל מצבו, למצות את זכויותיו, אין לו מקום מגורים, המערער הודה, הוא אינו מסוגל להבדיל בין מחזור לרווח, מדובר בשבר כלי. בנוסף, המערער הופנה לרופא פסיכיאטר (הוגש מסמך), עובדה המעידה על התדרדרות מצבו. בשל מצבו הכלכלי, לא היה בכוחו להגיש דוחות. על כן, יש לקבל הערעור, ולהורות על מאסר שיבוצע בעבודות שירות.

לאחר הדיון, הוגש מסמך נוסף - "סיכום ביקור", מיום 11/12/19, בדבר פניית המערער לרופא פסיכיאטר בשל מצבו. בפרק הסיכום פורט, בין היתר, כי המערער במצב פוסט טראומתי, דיכאוני, בודד, וקיימת לו הפרעה נפשית קשה הפוגעת באיכות חייו.

ב"כ המשיבה טען כי החלטת בית משפט קמא סבירה ואין מקום להתערב בה. בית משפט קמא שקל את מצבו של המערער והביא זאת במסגרת שיקוליו. גזר הדין משקף נכונה את כלל הנסיבות, לרבות אי הסרת המחדל. העונש תואם לפסיקה ואין מקום להתערב בו.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המערער עולה כי הינו בן 62 שנים, פרוד ואב לחמישה ילדים בוגרים, אינו עובד, מחוסר דיור קבוע, ללא הרשעות קודמות. המערער מתקשה לקבל אחריות למעשיו והוערך כי ברקע לביצוע העבירות עומדים דפוסים רגשיים עמוקים. פורטו מחלות מהן סובל המערער וכי היה נוכח סמוך לפיגוע בשנת 2002. הוערך כי אין אפשרות שיקומית למערער נוכח העדר מוטיבציה מצדו. הומלץ על עונש של מאסר בעבודות שירות ועונש

דין

5. כלל הוא, כי ערכאת הערעור אינה גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר הדין של הערכאה הדיונית, וכי התערבותה בעונשים שנגזרו שמורה למקרים חריגים בלבד, בהם נפלה טעות מהותית, או כאשר העונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה.

6. לזכות המערער עומדת הודאתו במיוחס לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, האחריות שלקח על המעשים והבעת חרטה. במכלול השיקולים לקולה יש להביא בחשבון את גילו של המערער, מצבו הרפואי והכלכלי ונסיבות חייו הקשות, כפי שפורט בתסקיר שירות המבחן, וחלוף הזמן מעת ביצוע העבירה האחרונה, במהלכו לא שב להסתבך בפלילים. מאידך, לחובת המערער נזקפת חומרת העבירות שביצע, היקפן, משכן, ומידת הפגיעה בערכים המוגנים, כפי שפורט בגזר דינו של בית משפט קמא. מדובר בעבירות מס שביצע המערער במשך פרק זמן מצטבר של כארבע שנים, העבירות בוצעו במחזוריות, לאחר תכנון ומתוך מודעות של המערער ורצון להפיק רווח כלכלי על חשבון הציבור. גובה הסכום שהועלם קרוב ל - 1,200,000 ₪ וסכום המס שהמערער נמנע מלשלמו הינו משמעותי. כמו כן, בצד הודאתו של המערער במיוחס לו, הוא התקשה לקחת אחריות על מעשיו בפני שירות המבחן, צמצם את חלקו ולא ביטא הפנמה למשמעות הפלילית של מעשיו. בנוסף, חרף הזמן שעבר מעת ביצוע העבירות, המערער לא הסיר את המחדל. מתסקיר שירות המבחן עולה כי לא קיימת חלופה שיקומית בעניינו. בית משפט קמא מיקם את עונשו של המערער בחלקו המרכזי-תחתון של מתחם הענישה ההולם ובנסיבות דנן, העונשים שקבע בית משפט קמא מקובלים עלינו ולא מצאנו מקום להתערב בהם.

אשר-על כן, הערעור נדחה.

המערער יתייצב לריצוי עונש המאסר ביום 2/2/20 עד השעה 10:00 בבית המעצר ניצן.

ניתן היום, כ' כסלו תש"פ, 18 דצמבר 2019, במעמד ב"כ המערער, המערער וב"כ המשיבה.

חגית מאק-קלמנוביץ, שופטת

שירלי רנר, שופטת

רפי כרמל, שופט, אב"ד